

عنوان مقاله:

پیوند معنوی پادشاهان صفوی با امام رضا (علیه السلام)

محل انتشار:

فصلنامه فرهنگ رضوی، دوره 7، شماره 28 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسنده:

مهدی دهقانی - استادیار گروه تاریخ دانشگاه جیرفت

خلاصه مقاله:

توسل و طلب امداد فرمانروایان، عالمان، صوفیان و سایر اقشار جامعه به امامان شیعه (علیهم السلام) و سایر بزرگان دین، سنتی تاریخی و متداول بود که در دوره سلطنت فرمانروایان صفوی که دارای تباری صوفیانه و مدعی انتساب به ائمه معصومین (علیهم السلام) بودند، به نحو برجسته تری جریان یافت زیرا مریدان و لشکریان قزلباش نیز با توجه به سنت صوفیانه مرشد کامل طریقت صفویه اعتقاد راسخی به کرامات بزرگان دین داشتند. به همین جهت، پژوهش حاضر درصدد یافتن پاسخ به این پرسش است: پادشاهان صفوی چه پیوند معنوی با امام رضا (علیه السلام) داشتند؟ برای پاسخگویی، با بررسی مقوله‌هایی مانند سنت توسل شاهان صفوی به کرامات روحانی بزرگان دین از جمله امام هشتم شیعیان، به ویژه به هنگام رویارویی‌های نظامی، به این برآورد می‌رسیم که شرایط متنوعی چون موقعیت ویژه مزار امام رضا (علیه السلام) در مسیر راه‌های منتهی به کشورهای غالباً متخاصم ازبکان و گورکانیان هند و همچنین عدم دسترسی دائمی و مستقیم حکومت صفوی به مرقد‌های ائمه شیعه (علیهم السلام) در عتبات موجب شده بود تا به فرمان پادشاه صفوی، نذورات و صدقات فراوانی برای اقدام‌های مذهبی و عمرانی متعدد در قالب سرکار فیض آثار انجام شود که کارویژه‌های مذهبی مختلفی برای فرمانروایان صفویه از جمله برگزاری دعای ولی نعمت با حضور عالمان برجسته و شخصیت‌های سیاسی نظامی تبعیدشده و همچنین مناقشات مذهبی با عالمان ازبک داشت. پژوهش حاضر با استفاده از روش تحقیق تاریخی و شیوه جمع‌آوری داده‌های کتابخانه‌ای از منابع دست اول تاریخی، پس از توصیف و طبقه‌بندی تحولات مرتبط با طلب کرامات روحانی و اقدام‌های مذهبی فرمانروایان صفوی در مرقد امام هشتم شیعیان، به تحلیل و تفسیر این ویژگی‌ها و تاثیرهای آن بر شرایط سیاسی نظامی حکومت صفوی می‌پردازد.

کلمات کلیدی:

پادشاهان صفوی، امام رضا (علیه السلام)، کرامات، سرکار فیض آثار، نذورات

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1594536>

